

BILAG dagsorden KMU d. 17 marts 2016: Indsatsplan drikkevand Skive-Stoholm

Uddybning af vigtigste indsatser

Indsatsplanens indsatser er beskrevet i indsatsplanens kapitel 3. Dette notat uddyber de vigtigste indsatser. En mere detaljeret redegørelse særligt omkring nitrat findes i indsatsplanens kapitel 4.

Nitrat

Under indsatsplanens indsats 3.3 Miljøgodkendelser af husdyrbrug, bestemmes at: "Udvaskningen af nitrat fra rodzonen må ikke overstige hvad der svarer til et planteavlsbrug eller nitratklasse 3. En udvaskning af nitrat under 58 mg/l skal tilstræbes."

Beregninger af udvaskningen af nitrat dels for hele OSD-Skive-Stoholm, og dels for oplande til Iglsø, Kjeldbjerg, Stoholm og Tastum Vandværk, har vist, at ved en udvaskning af nitrat på ca. 58 mg/l fra de dyrkede arealer sammen med en lav udvaskning fra skovarealer, naturarealer og lignende, kan det sikres, at grundvandets nitratinhold i gennemsnit ikke overstiger drikkevandskravet på 50 mg/l.

De krav der skal stilles ved godkendelse af husdyrbrug i området, skal stilles i henhold til de gældende regler i husdyrlovgivningen. I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug angives følgende: "Er der foretaget en zonerings af området og udarbejdet en indsatsplan, skal tilladelsen eller godkendelsen fastsætte vilkår, så denne lever op til den indsatsplan, der foreligger". Krav der stilles i en godkendelse er erstatningsfrie.

For yderligere at sikre, at vandværkernes vandkvalitet ikke overstiger drikkevandskravet, skal vandværkerne træffe aftale om begrænsning af udvaskningen indenfor nærområderne omkring kildepladserne (prioriterede områder), hvis nitratinholdet i vandværksvandet på et tidspunkt overstiger 10 mg/l. Denne ekstra indsats kan bestå af braklægning, permanent græs, skovrejsning eller lignende, og vandværket skal udrede erstatning til de berørte lodsejere.

Hvis der inden for indsatsområdet braklægges eller på anden vis indgås dyrkningsaftaler med berørte lodsejere mod fuld kompensation, med lovhjemmel i Miljøbeskyttelsesloves § 26a (jf. indsats 2.1), og indsatsen samlet set resulterer i et fald i den samlede nitratudvaskning til grundvandet på under 37,5 mg/l, kan kommunen i forbindelse med revision af indsatsplanen hvert 6. år, reducere indsatsområdets udstrækning, hvor reglen om planteavlsniveau er gældende

Det skønnes, at udgifterne til denne ekstra beskyttelse, vil koste 1 – 2 kr/m³ vand, som kan lægges på vandværkets vandpris. For øjeblikket er nitratinholdet i vandet på vandværkerne til Iglsø, Kjeldbjerg og Stoholm mellem 1-3 mg/l. Forvaltningen vurderer, at der ikke er behov for en ekstra indsats mht. nitrat inden for den nærmeste fremtid.

Pesticider

Vedr. begrænsning i brug af pesticider, bestemmes i indsatsplanens 3.1 *Bekæmpelse af ukrudt* at: *"Der må ikke anvendes pesticider i OSD og indvindingsoplande på arealer ejede af vandværkerne eller offentligt ejede arealer."*

Endvidere bestemmes for de 10 vandværker i indsatsplanens retningslinje 1.2 *Reduktion af pesticider*: *"Brug af pesticider, der påvises i prøver af råvand eller rentvand, skal ophøre indenfor det prioriterede område"*. Indsatsen skal træde i kraft, hvis pesticider, der kan relateres til markdriften i området, påvises i vandprøver fra vandværket. I så fald skal vandværket søge at opnå aftale med lodsejerne indenfor det boringsnære område, om at ophøre med brugen af de pågældende pesticider.

Hvis vandværkerne ikke kan opnå en frivillig aftale med de berørte lodsejere vedr. reduktion af udvaskningen af nitrat eller pesticider, kan kommunen give påbud om restriktionernes gennemførelse. Påbudet skal gives efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a, og gennemføres efter reglerne i lov om offentlige veje vedrørende ekspropriation.

Ny planlægning

I statens vandplaner lyder retningslinje 41: *"Områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse skal så vidt muligt friholdes for udlæg af arealer til byudvikling."* I forslaget til indsatsplan udmøntes vandplanens retningslinje 41 i 3.5 *Ny planlægning*: *"Der planlægges ikke nye byområder, erhvervsområder, sommerhusområder el. lign. indenfor OSD"*. Retningslinjen tager udgangspunkt i den kendsgerning, at den bedste beskyttelse af jord og grundvand i et område, er at undgå forureningskilder i området.

Prioritering af vandressourcen

Vedrørende forvaltning af vandressourcen bestemmes i indsatsplanen 5.1 og 5.2, at der ud over den nuværende indvinding er plads til yderligere 250.000 m³/år for drikkevandsforsyning fra det dybe og mellemliggende magasin. Pga. den store indvinding i området er der ikke mulighed for at give nye indvindingstilladelser til andre formål som f.eks. markvanding.

Andre bestemmelser

Indsatsplanen lægger i øvrigt op til en række bestemmelser, der skal begrænse fremtidig forurening i området. Generelt er bestemmelserne udformet som hensigtserklæringer, idet en indsatsplan ikke i sig selv kan træffe bindende bestemmelser. Der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret sagsbehandling efter den gældende lovgivning.

Kommunen kan give konkrete påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24 eller førnævnte § 26a overfor forhold der kan true med at forurene en grundvandsressource. Den som et påbud rettes imod har krav på fuldstændig erstatning, med mindre der er tale om ulovlige forhold. Forvaltningen vurderer umiddelbart, at denne mulighed primært er anvendelig, hvis påbuddet kan påvises at gavne et bestemt vandværk, som dermed samtidig kan pålægges at betale erstatningen.